

Laird Barron

Ta nádherná věc, jež na nás všechny čeká

V krátkém časovém horizontu byla u nás vydána již druhá povídková kniha autora, jehož jméno je stejně atmosférické a tajemné, jako jeho příběhy. Nejen tento krátký sled vydaných překladů ukazuje, že Laird Barron je jméno, které bude znít.

The Beautiful Things That Awaits Us All and Other Stories

Překlad: Jakub Němeček

Vydavatel: Gnom!, 2017

Počet stran: 384

Kniha s trochu netypickým názvem v českém překladu vyšla v opravdu sympatickém a hezkém provedení. Kapesní formát, propracovaný přebal, černozeleňá kresba na „deskách“ zcela odpovídající obsahu i velmi sympatické a originální piktogramy v pravém horním rohu, označující pořadí povídky, kterou zrovna čtete. Tohle vše již na první pohled odkazuje ke knize, s níž si dal někdo práci, kterou si opravdu zasloužila a čtenáře potěší (a naláká) již pouhým prolistováním. Přidáme-li k tomu povedený překlad, informativní poznámky, doplněné k některým zajímavým zmínkám v příbězích, vychází nám z vydavatelského hlediska opravdu chvályhodná práce.

Tím to však zdaleka nekončí.

Neměli-li jste s Lairdem Barronem ještě tu čest, Norman Partridge se skvěle zhostí oné postavy pronášející při vzájemném seznámení: „Laird Barron“. Je to neuvěřitelné, ale Partridgeova předmluva vám o Barronovi řekne naprosto vše, co potřebujete, co chcete vědět, abyste si náležitě užili následující povídky.

Ještě pořád ale nekončíme. Vůbec ne. Protože pak se ke slovu dostane Laird Barron. A jeho vskutku nečekaný a nezvyklý styl, který možná na první pohled zklame, jistě překvapí, nezkušeného čtenáře pravděpodobně zaskočí, ale postupem času si jej plně získá.

Laird Barron do našich končin pronikl hlavně coby hororový autor. A právě obecný přístup ke knize jako k hororové může způsobit počáteční rozčarování. U některých povídek se totiž zdá, jako by ten horror v nich byl až druhoplánový, a vůbec se např. netýkal pointy. Někdy jako by šlo pouze o nijak neuzavřené mysteriózní příběhy jako vystřižené

ze seriálu Věřte nevěřte, kde horror je jen prostá součást prostředí. Například druhá povídka **Redfieldská děvčata** se na první pohled zdá být jen pouhým mezigeneračním čistě ženským příběhem o skupince žen vydávajících se na pravidelný společný víkend. A někde tam v dáli se vine jakýsi nezřetelný oblačný proužek čehosi tajemného. Při čtení to může vyvolat zvláštní pocit, někdy příběh skončí jakoby nedořešený, zdá se, že něco podstatného chybí. Jako by tajemný prvek nebyl ani hlavní zápletkou, ani součástí vyvrcholení. Jen jako koření k vyprávěnému příběhu. Jako třeba v první povídce o lovu na jelena **Blackwoodův synek**.

Vypadá to, že se Laird Barron rozhodl se čtenáři a čtenářkami hrát. Na kočku a na myš. Tahat je rozpustile za lemy triček a škodolibě se jim smát za zády. Je to ale jen hra, zakrývající nezpochybnitelný fakt. Zatímco s vámi laškuje, Barron se vám nepozorovaně vryje pod kůži. A kdesi v polovině knihy, vás má již pevně chyceného, abyste mu neutekli. Vy ale nechcete utéct, protože v jím vyprofilovaných světech se vám líbí.

Laird Barron bravurně zvládá vykreslit postavy a jejich charaktery, a to nejen ty hlavní, ale i vedlejší. Ať už jde o postarší ženy, rekapitulující vlastní životy, gangstery, spisovatele nebo obchodní zástupce. Jeho postavy jsou živé, přímo je cítíte vedle sebe, jejich pohyby, hlasy i vůně. Podobně je na tom autor s vytvářením příběhových světů. Neméně schopně si vede s prostředím a časovým ukotvením příběhů. V jednotlivých povídkách knihy skáče v čase i mílovými kroky tam i zpět. Současnost, počátky minulého století, turistické chaty, hluboké a nekonečné lesy plné jen dřevorubců, zvířat a čehosi ukrytého ve stromech, žánrové cony i naprostý surrealisticko bizarní úlet v podobě povídky **Vastace**, o níž se dá říci snad jen to, že takhle nějak by asi psal H. P. Lovecraft, kdyby byl na tripu. Příběh bez jasné dějové linie, skákající tam a zpět přes stovky i tisíce let, z postavy na postavu, přesto jej chcete číst a zjistit, co je na další stránce.

Čím více však budete číst, tím více do vás bude Laird Barron pronikat, tím více mu budete propadat a obdivovat jeho styl. Jestliže budete na prvních stránkách knihy zmateni či dokonce rozčarováni, za půlkou budete přemítat, jak jste si to, k čertu, mohli myslet?

Laird Barron je skvělý literát, výtečně pracuje se slovy, stylem i formou. To je hlavní premisou a náplní povídek v této knize. Opravdu se může zdát, že jejich žánrové ukotvení, onen horror, je až druhoplánový, pouhý ták, nesoucí z literárního hlediska vypilované příběhy a osudy hrdinů v nezvyklých situacích na nezvyklých místech. Ač třeba již zmíněná **Redfieldská děvčata** nemají výrazné vyvrcholení a pointu (síla povídky je opravdu někde jinde), jde o výborně napsaný příběh. Každý příběh v knize je jiný, ať už doprovázíme gangstera při hledání pravdy o smrti jeho otce (**Magická ruka**), vydáváme se se skupinkou dřevařů na lov (**Muži z Porlocku**), spolupřátelíme obchodní setkání za účelem prodeje starých budov (jedna z nejlepších povídek v knize **Jizva**), objevíme starou (zdá se, že vlkodlačí) kůži (**Mrchožravá božstva na výšinách svých**), anebo se snažíme uchránit svou milou před vlivem podivného hypnotizéra ve druhé nejlepší povídce knihy **Saturnův chřtán**.

Svou pestrostí se devět příběhů v knize rozbíhá opravdu do všech stran. Jak je **Vastace** nečekaně a překvapivě divná (a ona opravdu je), tak se zdá poslední povídka **Více tmy** zcela a úplně normální, realistická a bez stopy tajemna. Což ovšem vůbec neznamená, že by nebyla temná. I navzdory své lehké komičnosti. Autor pomyslně střílí na všechny strany, nabírá z různých pytlů ukrytých v temných sklepe-

ních, a to dokonce i v případě, kdy (naprosto originálně a bez špetky okázalého a prvoplánového epigonství) navazuje na světy a tajemno H. P. Lovecrafta. Což by se mohlo zdát být jedinou tmavší šmouhou prostupující stránky této jinak sympatické a dobré knihy. Čtenáři se totiž může na mysl vkrást jedna nepříjemná myšlenka: Není toho Lovecrafta už opravdu moc?

Laird Barron by se bez mrknutí oka dal označit za svěží vítr moderního, současného horroru. Mělo-li by to označení vůbec nějaký význam, při troše kýčovitěho přístupu dokonce za plnohodnotného následovníka Stephena Kinga, H. P. Lovecrafta či dalších zvučných jmen žánru. Barron svým vcelku originálním stylem do horroru vrací kombinaci tajemna, temnoty, atmosféry a takového toho podivuhodného nepříjemného pocitu, který se během čtení rodí a formuje tam kdesi uvnitř, vzadu, blíží se, rozpíná, pohlcuje až...

Již za tu péči, která byla českému vydání věnována, si kniha zaslouží pozornost. Odmění ji dobře napsanými nápaditými a originálními příběhy. Co více si přát?



Honza Vojtíšek

